

Werkgroep "Duurzaamheid" Hervormde gemeente Ede

Werkgroep Duurzaamheid
ingesteld door de Algemene
kerkenraad van Hervormde
gemeente Ede.

**Dit n.a.v. hoofdstuk
"Duurzaamheid"
opgenomen in Beleidsplan
2016-2020**

Werkgroep "Duurzaamheid"

Hervormde gemeente Ede

De kerkorde vraagt in
Ordinantie 8.3.1 aandacht voor
duurzaamheid.

Deze bepaling staat in
het hoofdstuk Diaconaat.

Daarmee bevindt het zich
op gelijkwaardig niveau met
de zorg voor en het omzien
naar de medemens.

[aldus "ons" beleidsplan]

■ Beleidsvoornemens Hervormd Ede

- 1. We omarmen duurzaamheid als belangrijk voor beleid en handelen.
- 2. Met de visie op duurzaamheid spreken we ook de gemeenteleden aan.
- 3. We doen een beroep op de gemeenteleden het milieu te beschermen, de belangen van de natuur en het dierenwelzijn te behartigen en verspilling van grondstoffen en voedsel tegen te gaan en sociale gerechtigheid te bevorderen.
- 4. We ontwikkelen een projectplan:
 - a. tot vermindering van energieverbruik en waar mogelijk overstap naar duurzame energie voor pastorieën en kerkelijke gebouwen;
 - b. om te voldoen aan uitgangspunten van duurzaamheid bij investeringen en bij inkoop van producten.

Werkgroep "Duurzaamheid"

Hervormde gemeente Ede

... Website ...

<https://duurzaamheidhervormdede.jimdo.com/>

Wat we doen

- Stimuleren aandacht van **Algemene kerkenraad, wijkgemeenten, voorgangers** en **gemeenteleden** voor "Duurzaamheid" binnen de Hervormde Gemeente Ede.

■ **Wie zijn we** { *Werkgroepleden* } :

<i>M. (Marnix) Balke</i> (voorz.)	(Ark-gemeente)
<i>E. (Ephraïma) de Kluijver</i>	(Kleopas-gemeente)
<i>M. (Marcel) Nieuwkerk</i>	(OudeKerk-gemeente)
<i>W. (Wim) v. Spronsen</i>	(NieuweKerk-gemeente)
<i>G. (Gert) v.d. Breek</i>	(BethelKerk-gemeente)
<i>T. (Teun) v. Roekel</i> (tot 2017)	(Sionkerk-gemeente)
<i>A.M. (Tinus) Hoogendoorn</i>	(Kleopas-gemeente)

<i>A.M. (Arie) v.d. Andel</i>	(contactpersoon Alg.kerkenraad)

* Werkgroep duurzaamheid - actueel

- (1) Werkgroep "Duurzaamheid"
- (2) Duurzaamheid - Principieel
- (3) over - Voedsel
- (4) over - Producten/Artikelen
- (5) over - Kleding
- (6) over - Energie/Water
- (7) over - Vervoer/Reizen
- (8) over - Dierenwelzijn
- (9) over - Klimaat
- (10) over - Geld/Banken
- (11) over - Natuur
- (12) over - Boeken / publicaties
- (13) over - Organisaties /websites/agenda's
- (14) Contact

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE **ENERGIE**

Positief

Gebruik electra/gas

- Zoveel mogelijk klimaat Gecompenseerd gas
(via KerkStroom/GreenChoice)
- Centrale temperatuurregeling/instelling
- **128 Zonnepanelen op Rehoboth** (2018)
- Bij vervanging lampen >>>
Led-lampen **(90% minder energie)**
- Bij vervanging verwarmingsketels >>>
HR-ketels, of zo mogelijk aansluiting op
Groene Warmtenet Ede
- 100 Groene stroom

Kan nog beter....

- **(toestaan) Plaatsing zonnepanelen**
*(mogelijk Bethelkerk/
en/of andere gebouwen,
o.a. pastorieën)*
- Isolatie kerkelijke) gebouwen
- Isolerende beglazing, o.a.
Bethelkerk

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE

Hemelwaterafvoer

Positief

Kan nog beter....

- Ontkoppeling hemelwaterafvoer Kerkelijke gebouwen.

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE

Papiergebruik - *O.a. Kerkbode (2.700 x ca. 12 pag. 2 x per maand)
en Printer-/copierpapier*

Positief

- Kerkbode, nu 2 keer per maand. (*voorheen 4x*)
 - * *EU Ecolabel*
 - * *FSC-keurmerk*

- 4 van de 6 wijkgemeenten zijn overgegaan op gebruik van beamers voor liturgieën e.d.

Kan nog beter....

- Kerkbodes printen op 100% gerecycled papier.
(= nagenoeg budgetneutraal)

- 100% gerecycled printpapier gaan gebruiken.

*(tot heden wordt niet
duurzaam printpapier
gebruikt)*

(kosten ca +11 % = ca. € 30,-)

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE

Banken / financieel

Positief

Gebruik SKG (Stichting Kerkelijk Geldbeheer)

- Leent ingebracht geld zoveel mogelijk uit aan kerken en aanverwante organisaties.

Kan nog beter....

- * Overige gebruikte banken zoals ING scoren niet duurzaam.

Zie;

<http://eerlijkegeldwijzer.nl/bankwijzer>

- Overschakelen naar "Duurzame" banken.

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE

Inkoop / gebruik produkten

Positief

- Gebruik Rhima vaatwas-vloeistof in de vaatwasmachines.
(Nordic-ecolabel)

Kan nog beter....

- Gebruik duurzame koffie/thee
- Gebruik duurzame reinigingsmiddelen.
(nu Chloor e.d.)
- Minder gebruik plastic servies.
(bekers, borden, bestek)

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE

Afvalscheiding

Positief

Kan nog beter....

- Gebruik gaan maken van diverse afvalcontainers voor scheiden afval.
- * *Nu nauwelijks afvalscheiding vanwege gebruik van één soort bedrijfscontainer.*

BALANS AANDACHTSPUNTEN DUURZAAMHEID HERVORMD EDE

Inzamelen 2ehand goederen / kleding

Positief

Kan nog beter....

■ Winkel van Sinkel

- * Zamelt op grote schaal 2ehand goederen in en verkoopt deze goederen weer, t.b.v. "goede doelen" w.o. onze Hervormde gemeente.

■ Inzamelen 2ehands kleding tbv diaconale doelen

- * Div. wijkgemeenten (*w.o. Nieuwekerk-gemeente en Bethelkerkgemeente*) zamelen 2ehands kleding in t.b.v. diaconale doelen in binnen en buitenland

Werkgroep "Duurzaamheid-Hervormde-Ede

heeft deelgenomen, *c.q. deelname gestimuleerd*, aan;

- Landelijke Groene-kerkendagen (2017 / 2018)
- Workshops; "Van Laudato Si tot God in de Supermarkt"
- "Groen-excursies" (*o.a. natuurorganisatie A Rocha*)
- Taakgroep Kerk & Milieu / Samenleving (*KMS- Bennekom*)
- Events, o.a. filmvertoning "*Before the Flood*"
- Denktank Routekaart Ede (*Duurzaamheid*)
- Presentatie op site's zoals; "*Ede-Natuurlijk.nl*"

KLEOPAS
gemeente

**LANDELIJKE
OPSCHOONDAG**

Kleopas-opruimactie Rietkampen*Geslaagd !! ;-)*

Hervormde Gemeente Ede (PKN)

Begin juni 2018, **128 zonnepanelen** op gebouw Rehoboth,
(kantoor en zalencentrum van de Hervormde kerk in Ede-centrum.)
Gebouw kan nu geheel in eigen elektriciteitsbehoeften voorzien.

De panelen werden geplaatst door Nieuwkerk Consultancy.

Nieuwe-Kerkgemeente

(Genieten van genoeg) Jaarthema 2018-2019

"Genieten van genoeg" is het jaarthema voor seizoen 2018-2019.

Thema dat gaat over; hoe je leeft, hoe je omgaat met de schepping, over rijkdom en armoede, gerechtigheid en duurzaamheid, de besteding van je tijd en van je geld.

Over uit je comfortzone komen en over dankbaar zijn voor al het goede wat God je geeft.

Woensdag 3 oktober 20.00 u: '**Gaan we groen doen?**'

* Gevolgen van de klimaatverandering voor de schepping.

* Als individuele gelovige kun je meer dan je denkt.

Gasten: **Koos van Noppen**, auteur pamflet '**Messentrekkers bij de Nachtwacht**,

Beppie de Vries, initiatiefnemer van < 033zwerfafvalzat.nl > .

Oude-Kerkgemeente

(Gemeente-Onderweg-avond)

29 november 2017 "Gemeente Onderweg-avond over het actuele vraagstuk van "Duurzaamheid:

> "Klimaat of milieu, Klimaatreligie of voltooiing".

> Prof. Dr. Hofman, Chr. Ger. predikant en emeritus hoogleraar, ook wel "groene professor" genoemd, vanwege inzet voor goed rentmeesterschap en duurzaamheid.

- * *"Duurzaamheid tussen Maakbaarheid en Kwetsbaarheid".*
- * *"Geen snelle, makkelijke oplossing" (maakbaarheid)".*
- * *"Rentmeesterschap over de aarde die God ons heeft toevertrouwd".*
- * *"God vraag verantwoording voor onze omgang met Zijn schepping".*
- * *"Hij is de eigenaar van de aarde!"*
- * *"De Heere God heeft deze wereld lief.!" (Joh. 3-16)*
- * *"Wij hebben in duurzaam omgang met de Schepping een grote verantwoordelijkheid voor onze (verre) naasten en ons nageslacht. Ook de kinderen van de gemeente".*

Naar de kerk? Beter op de fiets!....

(Actie mei/juni 2018)

Gelukkig gaan in Ede nog veel mensen naar de kerk. Dat is ook te zien aan de vele auto's die tijdens de kerkdiensten rond onze kerkgebouwen staan geparkeerd. Omwonenden zijn er niet blij mee.

Als het even mogelijk is, dan is lopen of fietsen naar de kerk; Gezonder, we sparen het Milieu en geven ook daarmee een Getuigenis af. Dus **"Naar de kerk? Beter op de fiets! Dan vervuil je niets!"**

